

Predmet: **LIKOVNO SNOVANJE 3**

Dober dan, učenci!

Hvala vsem, ki odgovorno opravljate likovne naloge in pošiljate fotografije likovnih izdelkov. Le tako lahko spremljam vaš napredek in preverim vaše znanje. **V 2. ocenjevalnem obdobju imate vsi že oceno, razen posameznikov, s katerimi se bom dogovorila o ocenjevanju individualno. Za zaključeno oceno šteje delo celega šolskega leta, zato se trudite in ustvarjajte pridno še naprej.**

Likovna naloga: IZDELAVA FOTO KOLAŽA

Prejšnji teden smo začeli z nalogo. Tvoja naloga je, da s fotoaparatom/ telefonom od blizu ali od daleč ujameš (fotografiraš) zanimivosti, ki te pritegnejo. Iz posnetkov narediš foto kolaž. **Foto kolaž je skupek več različnih fotografij, ki skupaj tvorijo eno fotografsko likovno delo. Tvoj foto kolaž naj bo barvno skladen.**

Foto kolaž lahko narediš na več različnih načinov:

- 1. fotografije preneseš v program Word in jih oblikuješ v foto kolaž ali
- 2. fotografije preneseš v program Power Point in jih oblikuješ ali
- 3. fotografije lahko oblikuješ v programu, ki ga imaš na telefonu.

Kriterji za vrednotenje izdelka: zanimivi motivi, skladnost barv in oblik v tvojem foto kolažu, estetska čistost, unikatnost, uporaba domišljije.

Fotografiraj čim več zanimivosti, če še nisi. Oblikuj FOTO KOLAŽ, tako, da izbereš enega od zgoraj opisanih načinov in upoštevaj kriterije.

Izdelan foto kolaž v Wordu ali Power Pointu mi pošlji na moj e-naslov:

anica.klobucar@os-smihel.si

Prijetno ustvarjanje ti želi učiteljica Anica Klobučar.

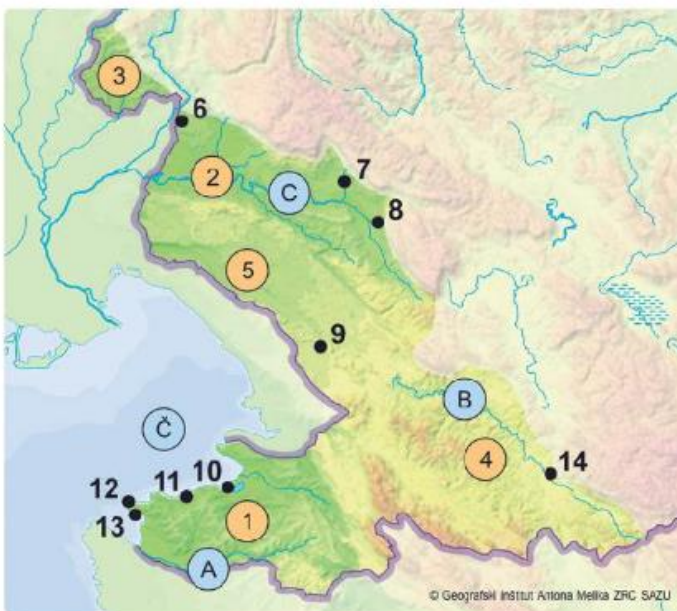
Tiste, ki sem vam že zagotovila vozovnico za naslednjo pokrajino, vabim, da pogledate naprej kaj nas čaka. Tisti, ki si svoje vstopnice še niste zagotovili pa to čimprej storite. Saj veste, kaj morate. Pozabili? Hitro preverite pri prejšnji uri!

V naslednjih urah bomo spoznali naravno in družbenogeografske značilnosti Obsredozemskih pokrajin. Za začetek se bomo geografsko orientirali, da bomo vedeli o čem se sploh pogovarjamo.

Svoja potovanja po pokrajinah smo navadno začeli s takšnim zemljevidom. Tudi tokrat ne bo nič drugače. V zvezek si zapiši naslov OBSREDOZEMSKESKE POKRAJINE, nato pa reši spodnjo karto. Če imaš težave s tiskanjem, si poenostavi – prepiši samo številke in črke ter dopiši rešitve in tvoja naloga za danes bo opravljena.

Karta prikazuje površje, vodovje in naselja v Obsredozemskih pokrajinah. Na prazne črte k posameznim številkam ali črkam napiši imena pokrajin (1, 2, 3, 4, 5), krajev (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14), rek (A, B, C) in zaliva (Č).

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- A _____
- B _____

- C _____
- Č _____

TEMA: FUNKCIJA

ENOTA: Funkcija – tabeliranje in graf

Navodila za delo na daljavo:

Poudarjena navodila pomenijo, da bi jih lahko upoštevali in uspešno opravili VSI učenci.Podčrtana navodila pomenijo, da bi jih lahko upoštevalo in uspešno opravilo večina učencev.*Navodila z oznako * pa pomenijo, da naloge z navodili uspešno rešijo učenci, ki želijo več.***V zvezek si zapiši enoto in datum. S pomočjo gradiva v učbeniku na straneh 191 in 192 reši naloge v naslednjih točkah navodil. Na vprašanji odgovori v polnima povedma.**

1. Za kateri funkcijski predpis je narejen rešeni primer na strani 191?
2. Katera števila so bila izbrana za neodvisno spremenljivko rešenega primera?
3. Prepiši prikaz reševanja za $f(-3)$, $f(0)$ in $f(2)$!
4. Zapiši koordinate vseh točk, ki so prikazane v koordinatnem sistemu rešenega primera!
5. Reši:
192/1.a in nariši še graf te funkcije
192/1.č in nariši še graf te funkcije
6. Reši:
192/1.d in nariši graf te funkcije
192/1.f in nariši graf te funkcije
- *7. Reši 192/1.e in nariši graf te funkcije
8. Pošlji svoje celotno reševanje glede podanih navodil v pregled učitelju na elektronski naslov andrej.prah@os-smihel.si isti dan do 13.30 ure

V Novem mestu, 4. 5. 2020.

Učitelj matematike:
Andrej Prah

TJA Hello ninth class!

Today we'll switch from murder to money. Sometimes these two things go together but not today. Today we'll talk about how teenagers can earn some money.

→ **Students' book, p. 52:** Preberi in poslušaj besedilo, ki govori o tem, na kakšen način si lahko najstniki zaslužijo nekaj denarja.

Click here (Page 52, Exercise 1):

<https://elt.oup.com/student/project/level5/unit04/audio?cc=si&sellLanguage=en>

→ **SB, p. 52, ex. 1:** Označi, katere teme, ki so napisane v nalogi, obravnava besedilo.

→ **SB, p. 52, ex. 2:** Označi, če so trditve pravilne (T), napačne (F) ali pa ni podatka v besedilu (DS). V zvezek ti ni treba prepisovati povedi. Napiši samo odgovor.

→ **SB, p. 52, ex. 3:** Klikni na povezavo, ki sem vam jo posredovala pri 1. nalogi, in na strani izberi Page 52, Exercise 3a. Najstniki govorijo o svojih službah. Preriši razpredelnico pri nalogi v zvezek in jo dopolni.

→ **SB, p. 52, ex. 3b:** Ponovno poslušaj kaj najstniki na posnetku menijo o svojih službah? Zapiši v zvezek.

	How do they feel?
Wesley	
Mel	
Bernie	
Linda	

→ **SB, p. 52, ex. 3c:** Odgovori na vprašanja, tako da napišeš imena najstnikov na posnetku, za katere veljajo spodnja vprašanja.

ANSWERS FROM 6TH MAY

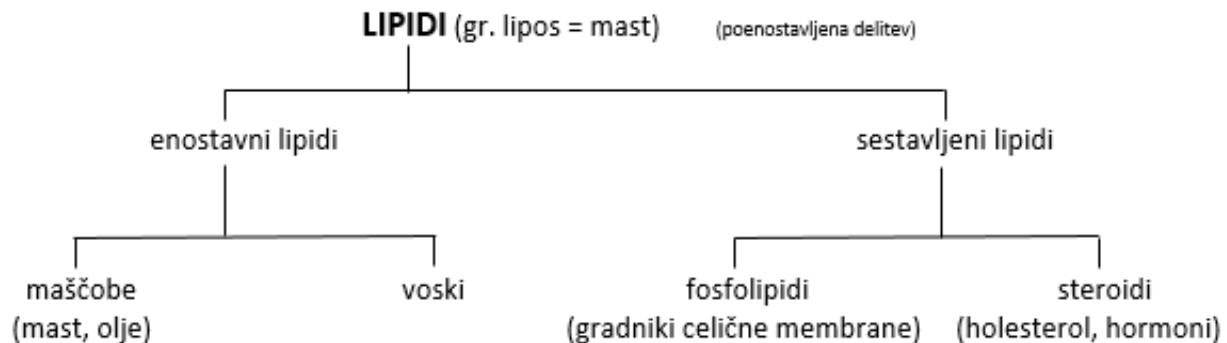
SB, p. 50, ex. 2a: the stage = oder; the curtain = zavesa; a bullet = izstrelek; the cast = igralska zasedba; the gun = pištola; the audience = občinstvo

SB, p. 50, ex. 3: 1 The director, Martin Lock 2 John Russell 3 Fiona May 4 The director, Martin Lock 5 Fiona May 6 John Russell (and) Ursula Twain 7 The stage manager 8 John Russell 9 The director, Martin Lock

SB, p. 50, ex. 4: 1 of 2 at 3 in 4 at 5 on; on 6 to 7 in; with 8 on 9 in 10 in

That's all for this week. Take care!

Poglavje: Kisikova družina organskih spojin – **MAŠČOBE** (U: str. 76-81)

1. Lastnosti maščob

Opiši lastnosti maščob.

2. Delitev maščob glede na agregatno stanje

Opiši delitev maščob glede na agregatno stanje. Kako imenujemo maščobe, ki so pri sobnih pogojih trdne? Kako imenujemo maščobe, ki so pri sobnih pogojih tekoče?

3. Delitev maščob glede na izvor

Opiši delitev maščob glede na izvor. Navedi nekaj primerov, tako trdnih kot tekočih.

4. Pomen maščob za živa bitja

Opiši pomen maščob za živa bitja.

5. Uporaba maščob

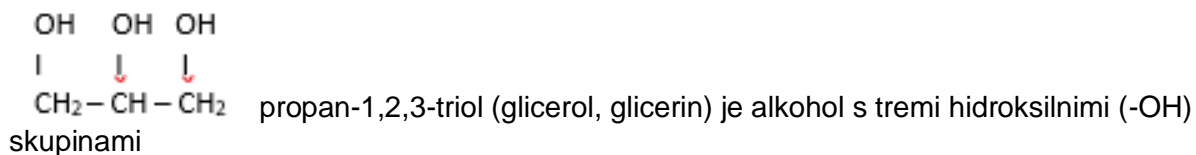
Opiši uporabo maščob.

6. Zgradba maščob

Maščobe so estri glicerola (propan-1,2,3-triol) **in višjih maščobnih kislin** (karboksilne kisline z višjim številom ogljikovih atomov). (Ponovi: estri, karboksilne kisline, alkoholi)

→ Zgradba glicerola:

(V učbeniku na strani 77 si oglej model glicerola.)

→ Zgradba maščobne kisline:

(V učbeniku na strani 77 si oglej primer modela maščobne kisline.)

Maščobne kisline so karboksilne kisline, ki so vezane v maščobah – imajo dolgo nerazvejano verigo in sodo število ogljikovih atomov.

Maščobne kisline so lahko nasičene (med ogljikovimi atomi so le enojne vezi) ali nenasičene (med ogljikovimi atomi je vsaj ena dvojna vez).

Formula kisline	krajši zapis	Ime kisline
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_2\text{COOH}$	$\text{C}_3\text{H}_7\text{COOH}$	maslena ali butanojska kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_4\text{COOH}$	$\text{C}_5\text{H}_{11}\text{COOH}$	kapronska ali heksanojska kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_6\text{COOH}$	$\text{C}_7\text{H}_{15}\text{COOH}$	kaprilska ali oktanojska kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_8\text{COOH}$	$\text{C}_9\text{H}_{19}\text{COOH}$	kaprinska ali dekanoska kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{12}\text{COOH}$	$\text{C}_{13}\text{H}_{27}\text{COOH}$	miristinska ali tetradekanojska kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{14}\text{COOH}$	$\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{COOH}$	palmitinska ali heksandekanojska kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{16}\text{COOH}$	$\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$	stearinska ali oktandekanojska kislina

Preglednica: **Nasičene maščobne kisline** (povzeto iz učbenika)

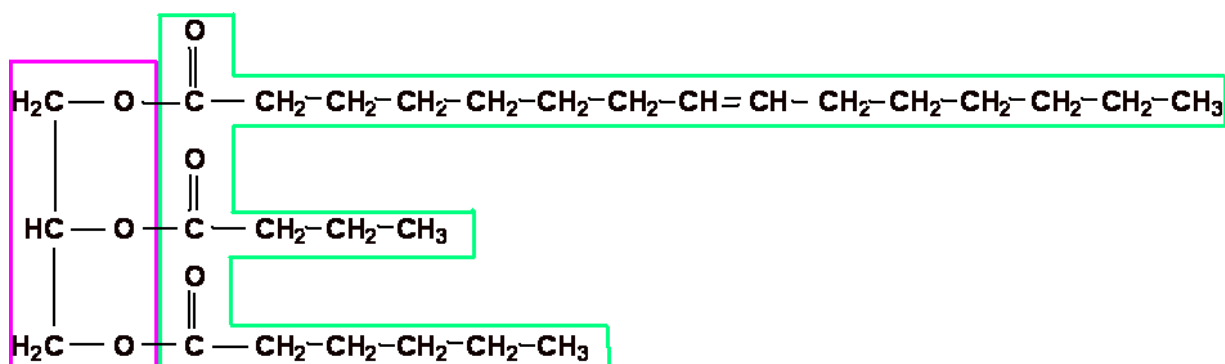
Formula kisline	Ime kisline
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_7\text{CH}=\text{CH}(\text{CH}_2)_7\text{COOH}$	oleinska ali oljna kislina
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_4\text{CH}=\text{CHCH}_2\text{CH}=\text{CH}(\text{CH}_2)_7\text{COOH}$	linolna kislina
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}=\text{CHCH}_2\text{CH}=\text{CHCH}_2\text{CH}=\text{CH}(\text{CH}_2)_7\text{COOH}$	linolenska kislina

Preglednica: **Nenasičene maščobne kisline** (povzeto iz učbenika)

(Opomba: Formul in imen maščobnih kislin ti ni potrebno znati na pamet.)

Za več: Kakšna je povezava med vsebnostjo nenasičene oz. nasičene maščobne kisline in agregatnim stanjem maščobe? Katere vrste maščob so bolj zdrave v prehrani?

→ Zgradba maščobe:

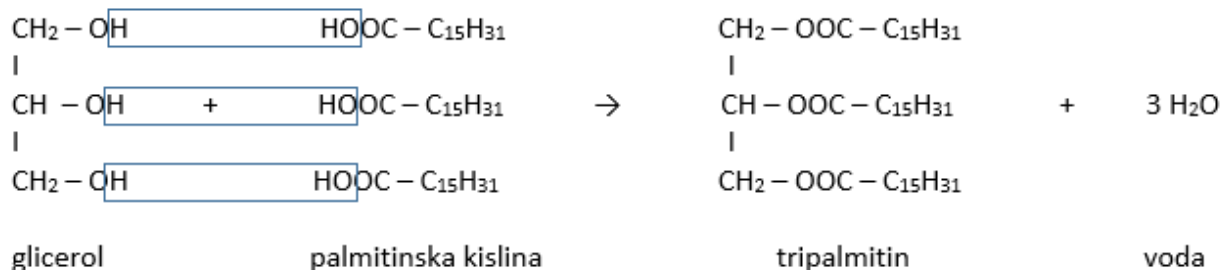

del, ki ga prispeva glicerol del, ki ga prispevajo maščobne kisline

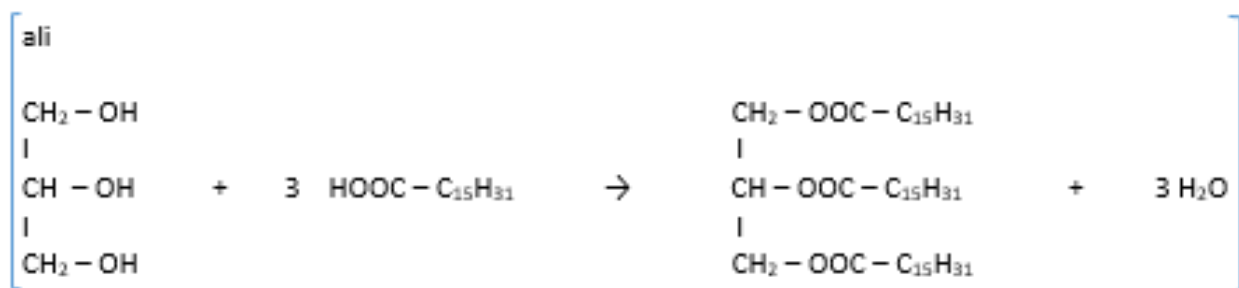
7. Nastanek maščob

(Ponovi reakcijo estrenja med karboksilno kislino in alkoholom.)

→ Primer: Enačba reakcije estrenja med glicerolom in heksadekanosjko (palmitinsko) kislino.

(na eno molekulo glicerola se odcepijo tri molekule vode in vežejo tri molekule maščobne kisline)

Splošna formula: glicerol + maščobna kislina

→ Primer: Napiši enačbo reakcije estrenja med glicerolom in stearinsko (oktadekanojsko) kislino. (Pri tej reakciji nastane triglicerid.) Označi hidroksilno skupino pri alkoholu, karboksilno skupino pri maščobni kislini in estrsko vez pri maščobi.

8. Shranjevanje maščob

Opiši, kako pravilno shranjujemo maščobe in pojasni, zakaj je potrebno pravilno shranjevanje maščob.

Zanimivost:

→ Poskus: Razišči naravne vire maščob

Potrebuješ: bel ali barven A4 papir, sončnično seme, bučno seme, jedrce oreha, mandelj, lešnik, zrno pšenice, zrno ječmena, zrno koruze...

Navodilo: S semeni podrgni po papirju in opazuj in preveri, katera semena pustijo sledi maščob.

→ Razišči vire in pomen omega 3, 6 in 9 maščobnih kislin.

O milih se bomo pogovarjali, ko se vrnemo v šolske klopi. Takrat boste (če bo sreča na naši strani) tudi izdelali milo z umiljenjem maščob.

Za danes je to vse. Skoraj vse. Ko končaš z delom, izdelek poslikaj in mi pošlji na že znani e-naslov.

BIO Vzemi rdeče pisalo in s pomočjo rešitev preglej svoje rezultate. Če je odgovor v celoti pravilen, dodeliš točke, v nasprotnem primeru točkuješ z 0 T.

0 %	nzd 1
45 %	zd 2
60 %	db 3
78 %	pd 4
90 %	odl 5

REŠITVE – Preveri svoje znanje (17. 4. 2020)

1. Bionika je interdisciplinarna veda, ki biologijo povezuje z inženirskimi znanostmi, arhitekturo in matematiko. Je veda, ki znanja o zgradbi in delovanju živih bitij uporablja za reševanje problemov v tehnologiji – načela narave uporablja v vsakdanu in v trajnostnem razvoju.

Primer: mesojeda rosika – muholovec

2. b) C, N, O, H, Ca, P.

3. b) nukleotid.

4. a) dušikove baze, fosfatne skupine in deoksiriboze.

5. b) kodominantnih alelov.

6. b) tako pri moških kot pri ženskih potomcih.

7. c) samo pri moških potomcih.

8. a) Homologna kromosoma sta kromosoma, ki sta enaka po velikosti, zaporedju genetskih informacij in zgradbi (eden od očeta, drugi od mame)

b) (napaka)

c) BB, EE, GG, HH, II

9. Prijatelj 3: Mislim, da se geni nahajajo na DNA. Gen je določeno zaporedje nukleotidov na DNA, ki vsebuje zapis za določeno lastnost (določen odsek na DNA).

10.

	MITOZA	MEJOZA
Tip celic, za katere je delitev značilna.	telesne celice	praspolne celice (posebne telesne celice v jajčnikih oz. modah) – za nastanek spolnih celic
Število celic, ki nastanejo iz ene materinske celice.	2	4
Število kromosomov v novonastalih celicah glede na število kromosomov v materinski celici.	enako število kromosomov diploidno število	polovično število kromosomov haploidno število
Kakšen je DNA novonastalih celic v primerjavi z DNA materinske celice?	enak	različen

11. Prekrižanje kromosomov – med mejozo pride do prekrižanja kromosomov – nekaj genov se med homolognimi kromosomi zamenja – to omogoča nove kombinacije, zaradi česar nastanejo genetsko različni potomci.

12. Omogoča rast in obnovo tkiv.

13. a) 64, b) 23, c) Da, telesne celice imajo enako število kromosomov.

14. a) G A A T C T G C

b) Natančno podvojevanje omogoča prenos nespremenjenega dednega zapisa – iz celice v celico se prenaša enak dedni zapis.

15. a) živalska, rastlinska, b) pri živalski in rastlinski celici je DNA zbrana v jedru, c) celična membrana – omogoča prehod snovi iz celico in v celico, obdaja celico, č) bakterijska celica je prokariotska – preprosta celična zgradba, brez oblikovanih celičnih organelov, rastlinska in živalska celica sta evkariontski – kompleksna celična zgradba

16. a) krvno skupino AB: 0 %, b) krvno skupino A: 50 %, c) krvno skupino B: 50 %, č) krvno skupino 0: 0 %

17. genotip: 50 % Rr in 50 % rr = 50 % heterozigot za dominantno lastnost, 50 % homozigot za recesivno lastnost; fenotip: 50 % cvet vijolične barve, 50 % cvet bele barve

18. škodljiva mutacija: levkemija; koristna mutacija: nastanek nove vrste

19.

a) genotip – kombinacija alelov določenega gena, nabor vseh genov

b) fenotip – izražene lastnosti osebkov

c) alel – različica gena – oblika dednega zapisa na določenem mestu za določeno lastnost

č) dominantna lastnost – prevladujoča lastnost, katere alel se izrazi

d) recesivna lastnost – prikrita lastnost, katere alel se v kombinaciji s prevladujočim alelom ne izrazi

e) modifikacija – spremembe fenotipa, ki so posledica vplivov okolja, ni sprememb v genotipu

f) mutacija – trajna sprememba dednega zapisa, ki nastane zaradi napake pri podvojevanju DNA ali zaradi škodljivih vplivov okolja

PREVERI SVOJE ZNANJE

Pri tej uri biologije preveri svoje znanje iz poglavij Biotehnologija, Začetki življenja in Evolucija.

Za preverjanje potrebuješ zvezek za biologijo oz. list in svinčnik.

*Med preverjanjem znanja si **ni dovoljeno** pomagati z zapisi v zvezku, z učbenikom ali z drugimi viri. Bodi pošten do samega sebe.*

1. Zakaj človek spreminja organizme? Opiši dva primera uporabe gensko spremenjenih živali v živinoreji.
2. Navedi tri načine kloniranja rastlin.
3. Razloži, kaj je pomen kloniranja in kako se lahko izvaja pri živalih.
4. Na kratko opiši možne koristi, ki jih prinaša kloniranje:
 - a) matičnih celic v zdravstvene namene,
 - b) krav, ki proizvajajo večjo količino mleka.
5. Pojasni, zakaj ne bi bilo dobro, da bi vso živino razmnoževali zgolj s tehnikami kloniranja.
6. Pojasni, zakaj so gensko spremenjene rastline bolj nevarne za okolje kot gensko spremenjene živali.
7. Na kratko opiši razvoj evkariontskih celi po endosimbiontski teoriji.
8. Pojasni, kaj je evolucija.
9. Pojasni, kateri dejavniki vplivajo na naravni izbor in kako.
10. Na primeru opiši razlike med konvergentnim in divergentnim razvojem.
11. Pojasni, kateri dokazi podpirajo evlucijsko teorijo.
12. Pojasni, kako lahko iz ene predniške vrste nastaneta dve vrsti.
13. Pojasni, kako se sodobni človek loči od živali.
14. Pojasni naslednje pojme:

okamnina

fosilizacija

živi fosil

populacija

Charles Darwin

biogeneza

avtotrofni organizem

klon

gensko spremenjen

organizem

K gradivu za naslednjo uro biologije bom priložila rešitve današnjega preverjanja znanja, da boš lahko preveril ustreznost odgovorov. Ne glede na to pa mi, ko končaš z delom, izdelek poslikaj in mi pošlji na že znani e-naslov.